

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

MAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

JANUAR	
12 N. I. po raz. G.	13 P. Veronika
14 T. Feliks	15 S. Pavel
16 C. Bernard	17 P. Anton
18 S. Petra stol	19 N. I. po raz. G.
20 P. Tab. in Seb.	21 T. Neša
22 S. Anstazij	23 C. Rajko
24 P. Timotej	25 S. Spreo. Pavla

ŠTEV. (NO.) 9.

CHICAGO, ILL., TOREK, 14. JANUARJA — TUESDAY, JANUARY 14, 1936

LETNIK (VOL.) XLV

Nov načrt za poljedelstvo - Senat razpravlja o bonusu

Farmarski voditelji so skupno s poljedelskim tajnikom sestavili osnutek za nov poljedelski zakon. — V osnutku se dajejo vladi skoraj vse pravice, kakor jih je imela po AAA zakonu. — Tožba proti vladi glede AAA.

Washington, D. C. — Da se po razveljavitvi poljedelske administracije, ki jo je vrhovno sodišče pretekli teden proglasilo neustavnim, prepreči padec ameriškega poljedelstva v tisto mizerno stanje, v kakršnem se je nahajalo, predno je prišlo na pobudo sedanje vlade pod federalno kontrolo, se je koncem preteklega tedna vršila tukaj konferenca, na kateri se je sestavil osnutek načrta za nov poljedelski zakon.

Konferenco je sklical poljedelski tajnik, H. A. Wallace, in so jo sestavljali po večini farmarski voditelji. Nov načrt, na katerem so se zborovali zedinili, je podoben prejšnjemu AAA zakonu, le, da so bile iz njega vzete tiste točke, ki so po mnenju vrhovnega sodišča tvorile neustavnost. Ta ponedeljek je bil predložen načrt odboru za poljedelstvo v poslanski zbornici, kateri se je še isti dan sestel k izrednemu zasedanju.

Razlikuje se novi načrt od prejšnjega AAA zakona takorekoč le po imenu in se v osnutku imenuje načrt za ohranitev rodovitnosti zemlje. Razveljavljena je bila AAA v prvi vrsti zaradi tega, ker so vrhovni sodniki izrazili mnenje, da se potom ne skrbi v prvi vrsti le za lokalni dobiček, da je to zadeva posameznih držav. Po sedanjem načrtu bi bilo to odpravljeno, češ, da problem ohranitve zemlje je zadeva cele Unije in ne posameznih krajev; ako bo sprejet, bo imel kongres zopet nad poljedelstvom iste pravice kakor doslej, le pod drugim imenom.

Od farmarskih voditeljev sprejeti osnutek določa, da se kakor doslej, izvajajo iz obdelovanja kompleksne zemlje z motivacijo, da se ohrani nje rodovitnost, v resnici pa, da se kontrolira količina produkcije in se tako ohranijo cene na primerni višini. Za zemljo, vzeto iz obdelovanja, se bo plačevala prizadejim farmerjem odškodnina; kako se bo to vršilo, se še ni natančno določilo, bržkone pa na ta način, da bo vlada sama vzela v najem to zemljo in se bo farmerjem plačevala odškodnina v obliki najemnine za njo.

Sklad, iz katerega se bo ta najemnina plačevala, se bo zbral z naložitvijo takozvanega procesijskega davka na živila, kakor je bilo to že doslej v navadi. Konferenca je sklenila tudi, da se ustanovijo farmarske zadruge, potom katerih se bodo njih pridelki spravljali na trg, in končno, da se zopet uveljavijo vse točke AAA zakona, ki jih sodišče ni naravnost proglasilo neustavnim.

Isti dan pa se je podvil še en korak, ki je nenavadnega značaja, za ohranitev veljavnosti prejšnjega AAA. Vložila se je namreč tožba proti vladi, da se izda sodna injunkcija, potom katere bi bilo vladi zabranjeno, posegati v delovanje AAA ali ga končati, dokler bi se neveljavnost AAA

PRIPRAVE RUSIJE

Pričakuje napada od Nemčije in od Japonske.

Moskva, Rusija. — Sovjetska Rusija ima že zdaj do milijona mož močno armado in na tisoče aeroplanov in tankov, vendar pa to še ni dovolj, kakor se je izrazil pretekli teden predsednik vlade, V. Molotov. Povdaril je veliko nevarnost, ki preti Rusiji od obeh strani, namreč od zapada in od vzhoda, od Nemčije in Japonske. Zlasti o Nemčiji se je izrazil, da je eno samo velikansko vojaško taborišče, ki ogroža celo Evropo, in da je njena armada pripravljena za udarec. Tudi Poljsko je prišel med države, od koder grozi nevarnost.

MOŽ UMORJENE ŽENSKÉ ARETIRAN

Chicago, Ill. — Pri preiskavi o umoru, ki se je izvršil 3. januarja zvečer nad Elsie Henne- man, ženo uradnika barvarske unije, je pričela policija sumiti tudi moža umorjene, Georgea, in ga je dala aretirati pretekli petek. Ugotovilo se je namreč, da je imel mož tajno ljubzensko znanje z neko drugo žensko že zadnjih 18 mesecev.

ROJAKA POTOLKEL AVTOMOBIL

Chicago, Ill. — Nevarno poškodovan leži v bolnici sv. Antona naš rojak, Mr. Math Grill, 2113 W. 23rd St. Nesreča se mu je pripetila v nedeljo zvečer, ko ga je na križišču Cermak in Lincoln podrl na tla neki avto, — Naše sočutje ponesrečencu.

MNENJE O RAZSODBI GLEDE AAA

Phladelphia, Pa. — Pretekli teden je obiskal to mesto guverner države Wisconsin, Ph. F. La Follette, ki je ob tej priliki podal svoje mnenje glede razsodbe, ki so jo izrekle vrhovno sodišče nad poljedelsko administracijo. Povdaril je, da bo moralo priti na vsak način do kake izpremembe, ako ta odlok pomeni, da se kongres ne more baviti s problemi industrije in poljedelstva, kateri so postali najbolj nujni med depresijo. Nobena vladna agencija ne obstoja zato, da bi ovirala napredek in guverner je omenil, da v doseg tega utegne priti do ene sledečih treh možnosti: Ali se doda amendment k ustavi, ali kongres omeji delokrog vrhovnega sodišča, ali pa se bo morala sestava vrhovnega sodišča izpremeniti z imenovanjem novih sodnikov.

ne določila potom splošnega ljudskega glasovanja. V obožnici se namreč trdi, da vrhovno sodišče nima pravice, razveljaviti zakonov, sprejetih od kongresa, marveč samo podati svoje mnenje glede njih.

HAUPTMANNA HOČEJO REŠITI

Obsojen, da gre na električni stol ta petek.

Trenton, N. J. — Ako se ne posrečijo nobeni nadaljnji koraki zagovornikov, bo moral Bruno Hauptmann prihodnji petek na električni stol. Preteklo soboto je namreč posebnost sodišče za pomilostitev ponovno potrdilo njegovo krivdo glede ugrabitve in umora Lindberghovega otroka in to je bila takorekoč zadnja prizivna instanca. Vendar pa se je guverner Hoffman izrazil, da bo rok za usmrnitev bržkone podaljšal, kljub zakonskim oviram. Nameravajo se tudi povzeti ponovni koraki pri vrhovnem sodišču Zed. držav.

ROJAK OPERIRAN

Chicago, Ill. — V bolnici sv. Antona leži naš rojak Mr. Joseph Zihlerle, 2001 W. 19th St., kateri se je moral podvreči operaciji na slepiču. Izvršila se je operacija v četrtek preteklega tedna. Želimo mu skorajšnje ozdravitve.

JAPONCI ODIDEJO S KONFERENCO

London, Anglija. — Kakor so se pretekli teden izrazili angleški uradni krogi, je s sigurnostjo pričakovati, da bodo japonski delegati tekom tega tedna zapustili mednarodno mornariško konferenco. Predložiti nameravajo še enkrat zahtevo po enaki moči na morju z Anglijo in Ameriko in, ako se jim bo ta zahteva ponovno odbila, se bodo poslòvili.

ŽENSKA NAČELUJE ALKO- HOLNI ADMINISTRACIJI

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je pretekli petek imenoval pomožno zakladniško tajnico, Miss Josephine Roche iz Colorado, začasno načelnico federalne alkoholne administracije. Obdržala bo to mesto, dokler se ne najde stalni naslednik za prejšnjega načelnika, F. C. Hoyta, ki je resigniral.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

ABESINCI ODHAJAJO NA BOJIŠČE

POROČILA O UPORIH SE POTRjujeJO

Pariz, Francija. — Poročila, ki so jih pretekli teden prinesli angleški in nemški listi o uporih vojaštva v severni Italiji, potrjuje kot resnična tudi tukajšnji list Oevre, ki dostavlja, da so uporniki pripadali 7. alpinskemu polku. Do uporov je prišlo v mestu Meran in uporniki so med drugimi čini z bajonetni uničili slike, ki so predstavljale Mussolinija.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Kakor objavlja glasilo nemških pravnikov, je bilo tekom zadnjega časa odstavljenih samo na provincijalnih sodiščih 200 sodnikov, ki so bili popolni ali samo delni Judje. Godilo se je to na podlagi zakona o državljanstvu.

Tokio, Japonska. — Z dvema parnikoma bo meseca aprila odplulo od tukaj več sto japonskih mornariških kadetov, ki bodo obiskali Ameriko. Najprej se bodo ustavili na zapadni obali, na kar se bodo odpravili še v New York skozi Panama zaliv.

Peiping, Kitajska. — Iz sestanka dveh kitajskih generalov pretekli teden se sklepa, da se bodo avtonomni kitajski generali združili za odpor proti japonskemu prodiranju v kitajsko ozemlje. Nevarnost obstoji, da Japonci zasedejo celo notranjo Mongolijo.

Manila, Filipini. — Predsednik nove tukajšnje samostojne republike, M Quezon, je objavil, da se bo v par dneh izdal proglas, s katerim se bodo poklicali k vojaškemu vežbam vsi moški. Sprejet je bil že zakon, ki določa, da je to vežbanje obvezno.

ANGLIJA OBOROŽUJE EGIPT

Aleksandrija, Egip. — Tekom tega tedna bodo prispeli semkaj novi bataljoni angleškega vojaštva. Anglija se hoče namreč zavarovati pred morebitnim nepričakovanim napadom od italijanskih čet na meji Libije. Angleške vojaške priprave se vrše v strogi tajnosti.

OD ZBORNICE ŽE SPREJET

V senatu se namerava rešiti vprašanje bonusa čim najhitreje. — Zbornica ga sprejela z veliko večino.

Washington, D. C. — V ponedeljek se je pričel baviti poseben senatski odbor z zakonskim predlogom za izplačilo bonusa vojnim veteranom. Celotni predlog se bo spravljen čim najhitreje mogoče na splošno glasovanje v senatski zbornici in njega odobritev je takorekoč zasigurana.

Poslanska zbornica je odobrila ta predlog pretekli teden, in sicer z večino 356 glasov proti 59. Predlog določa, da se veteranom iz svetovne vojne izplačajo v gotovini bonusni certifikati že zdaj, namesto, da bi se čakalo do leta 1945, ko ti certifikati dozore. Za izplačilo teh certifikatov bi potrebovala vlada okrog dve in pol milijardi dolarjev. Ni še prišlo do nikakega zaključka, na kak način naj pride vlada do tega denarja. Da bi se uvedla inflacija s tiskanjem novega denarja za to svoto, ni verjetno, kajti vlada se ne strinja s tem. Kot najbolj verjeten načrt, se domneva, bo ta, da razpiše vlada posojilo za ta znesek v obliki malih bondov in bi se tudi veterani plačali z bondi.

NAGRADA ZA NAJDBO MORILCA

Chicago, Ill. — Ker se oblastem še ni posrečilo dognati, kdo je umoril dr. S. C. Peacocka, je zveza zdravnikov na severni strani Chicage razpisala pretekli petek nagrado \$500 tistemu, ki bi podal točne informacije, s katerimi bi se omogočila aretacija zločinca. Dr. Peacock je bil 2. januarja izvaljen iz svojega stanovanja na 5555 Sheridan rd. s telefonskim klicem, naj pride k nekemu bolnemu otroku. Drugi dan so ga našli s prestreljeno glavo v njegovem avtomobilu na neki prazni loti. Vsi osumljenci, ki so bili doslej aretirani v zvezi s tem umorom, so morali biti izpuščeni vsled pomanjkanja dokazov.

Iz Jugoslavije.

Zalosten konec mladega 14 letnega vajenca, ki je zaigral mojstrov denar. — Debelo zapadli sneg na Dolenjskem povzročil veliko škode in nepravil v Novem mestu. — Smrtna kosa. — Novice in drugo.

Zgodba malega čevljarčka

Bloke, 20. dec. 1935. — Prišel je Mestek Janez, doma iz Vel. vrha št. 28. v nedeljo iz Cerknice, kjer je bil vajenec pri nekem čevljarju, domov. In namesto, da bi se vrnil v ponedeljek nazaj k svojemu mojstru se je zadrževal doma in je pod Vel. vrhom pomagal šivati čevlje. Zvečer menda je pa šel na Studenec kjer je v prijetni družbi zaigral borih 60 Din, ki so bili last njegovega mojstra. Zjutraj v torek pa se je njegovemu očetu čudno zdelo, da je ležala mala vrvice pred njegovim hlevom, do čim je prejšnji večer dve taki vrvice shranil v skednju. Stopi tedaj v skedenj, da pogleda, kje je še druge vrvice. Kako se pa ustraši, ko vidi, da visi na nji njegov sin Janez — obešen! Vsaka pomoč je bila izključena, ker je bil že mrtev. Njegov oče tedaj gre in naznani to nesrečo orožnikom v Novi vasi, ki so odredili, da se samomorilčevu truplo prepelje v mrtvašnico. Ljudje ugibajo sem in tja, kaj je pač gnalo mladeniča, ki je komaj šolo zapustil — rojen je bil 20. febr. 1921 — v tako nesrečno smrt!

V temi in brez vode

Novo mesto, 20. dec. 1935 — V globoki temi in brez vode je bilo naše mesto skoro dve noči in en dan. Preteklo sredo je namreč padlo toliko težkega snega, da so se potrgale žice za električno napeljavo kakor tudi radijske antene. V noči od srede na četrtek je bilo mesto v globoki temi. Ker ni bilo električnega toka, tudi vode ni bilo, kajti vodovodna črpalka na Strdu pri Viču. Skočil je skozi okno v hišo, da bi vzel iz omare tisočaka, pa so ga domači prepočili. Teden pred dejanjem je namreč Lojze prišel k Marinku in ravno opazil, kam je gospodar spravil denar.

Karambol

Pred Lesjakovo gostilno v Mariboru je neki vinjen sofer z avtoteksimjem z vsò silo zavozil od zadaj v sani izvoščeka Jožefa Kaca. Podrl in razbil sani ter podrl konja in izvoščeka, ki je držal konja za uzdo. Izvošček je dobil močne poškodbe na roki, konj ima potolčene noge, sani popolnoma razbite, soferjev sovozač pa ranjen od drobec razbite avtomobilske šipe.

Brez diktature

Na Ježici je prišlo do novih občinskih volitev, ker ljudstvo ni bilo zadovoljno z od prejšnje diktatorske vlade usiljenim županom, katerega je pa moralo voliti. Pred kratkim so se vršile zopetne volitve, pri katerih je ljudstvo imelo priložnost izraziti svoje mišljenje in tudi izvolilo župana po svoji volji. Poročajo, da se čutijo

prejšnji zmagovalci, katere imenuje ljudstvo socialiste, zelo poparjene. — Tudi v Leskovcu pri Krškem je na ljudsko zahtevo banska uprava v Ljubljani razpustila občinski odbor, ki je prišel na površje v zloglasnih volitvah leta 1933.

Smrtna kosa

V Poljčanah je umrl Franc Drogenik, veleugleden trgovec in industrijalec v starosti 53 let. — V Zavadni pri Celju je umrl Valentin Lebič, tesarski polir in hišni posestnik star 46 let. — Pri Sv. Petru pod Svetimi gorami je umrl Jože Novak, bivši organist in občinski tajnik štirih občin. — Na Teznu v Mariboru je umrl Franc Kugler, hišni posestnik in bivši pekovski mojster star 59 let.

Dve nesreči

Privatni uradnik St. Potočnik na Kodeljevem je na poledenelih tleh tako nesrečno padel, da se je nevarno poškodoval in si tudi zlomil nogo, da so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico. Zaradi enake nesreče je bil pripeljan v bolnico tudi akvizitor Fr. Ditriha.

Promoviran

Za doktorja bogoslovja na ljubljanski univerzi je bil promoviran g. Janko Kraljič, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Obsojen

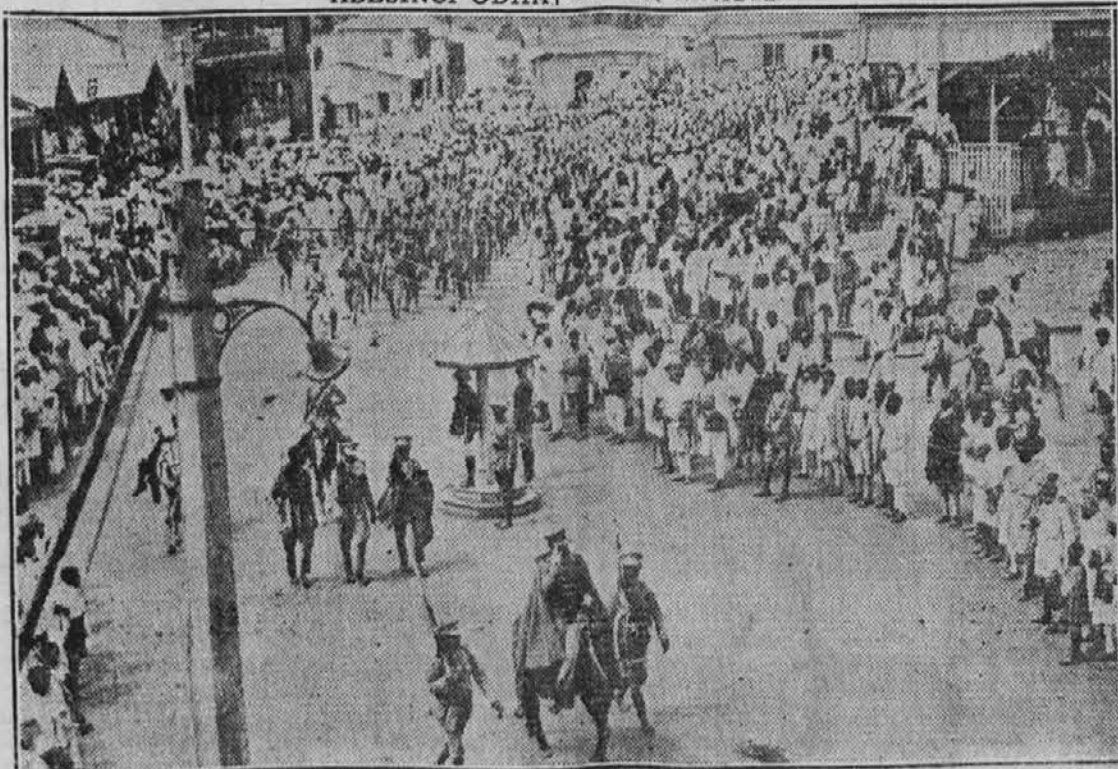
Na sedem mesecev strogega zapora je bil v Ljubljani obsojen Lojze Zidar iz Dragomera, ker je poskušal vlomiti pri posestniku Marinku na Brdu pri Viču. Skočil je skozi okno v hišo, da bi vzel iz omare tisočaka, pa so ga domači prepočili. Teden pred dejanjem je namreč Lojze prišel k Marinku in ravno opazil, kam je gospodar spravil denar.

Žeblje je jedel

V splošni bolnici v Mariboru je bil operiran 40 letni kaznjenec Anton Kelenc. Pri operaciji so zdravniki našli v želodcu pet 18 cm dolgih žebeljev in več žic. — Kelenc je bil obsojen na 18 mesecev ječe in je začel misliti na samomor. V tem namenu je potrgal z okna 40 koščkov žice in izvlekel 30 žebeljev. Vse skupaj je nato konzumiral na ta način, da je konice ovil s kruhom in požiral.

Požar

V Kozarjih je izbruhnil požar v hlevu posestnice in trgovke Marije Koširjeve, ki je k sreči uničil le hlev, kateri je katerih je ljudstvo imelo priložnost izraziti svoje mišljenje in tudi izvolilo župana po svoji volji. Poročajo, da se čutijo

Slika je bila vzeta v Addis Ababa, ko so se čete abesinskih vojakov odpravljale na bojišče. Te čete so bile opremljene z vsem modernim vojaškim orožjem in municijo.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Kam te bom djal?

V temnih nočeh so slišali, pravijo, obupen glas kmeta, ki je odšel v večnost, pa je prej v življenju prestavljal mejnike. Za kazen je blodil okoli v takih temnih nočeh in popraševal obupno: "Kam te bom djal?"

Kam naj bi djal robo, bi se človek lahko vprašal, ko vidi, da kaže eden sem, drug pa tja. Kam? Kam?

V Carnegie Halli v New Yorku je bilo veliko zborovanje, in tu so hudo močno naglasovali, da se mora porodna kontrola na vsak način vpeljati pri tistih, ki živijo od reliefa ali sprejemajo relief. Relief so sredstva, katera prihajajo iz drugih žepov, in iz teh drugih žepov ne sme več priti prav ničesar, da bi se mašila nova usta, usta toraj takih, ki se reliefarjem rodijo, toraj — stop this business, ta roba mora priti pod kontrolo, da ne bo preveč ust in ne bo treba preveč sredstev za taka nova reliefna usta. Tako so mogočno poudarili tam v tisti hali in tudi zaukazali so, da se pri reliefarjih ne sme odpirati še več ust. In vse to naj se "uradno" izvrši in zaukaže, da ne bo nič reliefa, ako se prikažejo kaka nova usta v podobi ali pri podobi novega člana v reliefarski družini. Tako toraj na tej strani.

Kardinal Hayes je povzdignil svoj glas dne 8. grudna v katedrali, da je to poseganje v naravni, toraj božji zakon, in da nihče nima pravice v ta zakon posegati in se bo vse v času maščevalo. Nad kardinala so prišli zdaj celo neki "verski" zastopniki, neki pričarji in neki rabinci, in so kardinalu pomolili pred oči baje hudo važne reči, ki opravičujejo vse to, kar se je tam v Carnegie Halli sklenilo, češ, preveč je ust že zdaj, matere umirajo pri porođih, imamo stroje in ti potrebujejo le malo možganov, za enega otroka se lažje poskrbi kakor za dva ali še celo več itd. He... naravni in obenem božji zakon je naravni zakon, in naj se vsi pričarji in rabinci na glavo postavijo in sploh vsi ljudje, ako hočejo. Kardinal Hayes je zastopal pač le ta naravni zakon, in če bi bil on sam, bo obveljala njegova, ker je z njim neizprosni naravni zakon, ako pa obvelja to, kar tako brušno zastopajo pričarji in rabinci, bo pa obveljalo le za nekaj časa, potem bo pa — konec, amen, smrt, uničenje. Tako je toraj na eni in tej strani.

Kako pa na drugi? V Italiji se že dalje časa prizadevajo, da kolikor mogoče pomnožijo število zlahtnih Rimljanov, akoravno kričijo na vse grlo, da nimajo za nje v Italiji prostora. Kdor ve, za kaj gre, pač ve, da bi Italijani radi vpostavili nekdanje rimsko cesarstvo ali imperij. Ne gre za kako naravno pot pomnožitve, za umetno pot gre. V zadnjem času je prišla tudi Nemce, ki so zdaj pri moči, prava mrzlica, ki meji že na blaznost, da pomnožijo število Nemcev. Ravno vidim, da bo zdaj ob Božiču do 10 tisoč porok, prav "zaukazanih" porok po militarični maniri, in ne morda, da bodo pri porokah vriskali in se vrteli, da bo pač — več otrok. Pred dnevi je izšel odlok ali nekak "ukaz" po ru-

skem muštru, da mora vsaka nemška družina imeti najmanj štiri otroke. Tudi to je prava blaznost, ako se kar zaukazuje, diktira. In ravno Nemci tudi tožijo, da nimajo dosti prostora za svoje ljudi. Morda pride še do neke blaznosti, kakor se je vsaj glasilo poročilo, namreč, da naziji hočejo zabraniti vsakemu Nemcu in vsaki Nemki vstop v kak samostan, toraj izvolitev samskega stanu, kajti, pravijo, vsak Nemec je dolžan skrbeti za pomnožitev nemškega rodu in braniti ta nemški rod. Človek bi sodil, da so take blaznosti v modernem času nemogoče, pa so le in morda pač znamenja teh modernih časov.

Se ena stran te strani. No Norverškem so že daljšo dobo propagirali neko emancipacijo žensk. Posledica je bila, da je zmanjkalo — otrok, in resni norveški krogi vidijo zdaj, da utegnejo Norvežani polagoma izginiti, in tudi tam zahtevajo zdaj — štiri otroke za vsako družino. Tako je zdaj na eni, tako na drugi strani.

Kam te bom djal?

VESELI BOŽIČNI PRAZNIKI SO ŠLI ZOPET MIMO...

La Salle, Ill.

V naši cerkvi sv. Roka smc imeli na sv. božični dan tri sv. maše. Prva je bila ob 5 uri, druga ob 8 in tretja ob 10 uri. Za čuditi se je bilo pri sv. maši ob 5 uri, da je bila ob takem sneženem viharju, kakor je divjal ravno tedaj, cerkev polna vernikov. Mraz je bil hud in snežilo je kot za stavo, pa se naši vrli farani Slovenci niso ustrašili priti v cerkev k prvi sv. maši. — Šolski otroci, oziroma deklice, so prikoračale v cerkev v spremstvu sv. križa med ministranti in so zavili naravnost pred jaslice, ter tam zapeli dve kitici Svete noči. Ko so skončali, se je oglasil cerkveni pevski zbor, nakar je sledila peta latinska sv. maša, katero je daroval domači župnik č. g. p. Paschal Esser. Oltarji so bili za te praznike zelo lepo okrašeni z malimi smrekami in cvetlicami, ki so izbrane ravno za ta praznik.

Vsem onim, ki so cerkev za božični čas tako lepo očistili in okrasili, kot že davno ne, naj lepša hvala in zahvala. Posebno pa na hvala faranu Mr. Ant. Omahen, ki živi tam za Oglesby. Štirikrat nam je ta mož daroval lepe smrečke za okrasitev oltarjev za božič in sedaj je njegov gozd izsekan ter bo na tem mestu posejal žito.

Nastopili smo novo leto 1936, katero naj bi vsem prineslo boljših časov, polno mero zdravja in božjega blagoslova.

Poročevalec

ČAST GRE MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Iz poročila, katerega smo pred kratkim brali v angleških milwauških listih, razvidimo, da med mesti, ki štejejo nad 500.000 prebivalcev, je imelo mesto Milwaukee že pet let najmanj smrtnih slučajev v avtomobilskih nesrečah. — Pretleko leto so avtomobili v Milwaukee pobili 66 oseb in

poškodovali okoli 1500. Leta 1934 so avtomobili ubili 70 oseb in leta 1933 pa 82. Po celi Ameriki je bilo lansko leto ubitih 36.101 oseba pri avtomobilskih nesrečah in ranjenih je bilo okoli 1.500.000. Leta 1934 je bilo pri avtomobilskih nesrečah ubitih po celi Ameriki 36.000 oseb.

Poročnih dovoljenj je bilo pretekle leto izdanih v Milwaukee 6000, leta 1934 pa 5172. Torej smo glede tega napredovali za nad 800, kar je lepo stevilo.

Iz Madison Wisconsin nam poročajo, da je dobila vlada od države Wisconsin \$4.668.099.30. Leta 1934 pa \$3.568.406.91. Zadnji mesec preteklega leta se je prodalo pivskih znamk, katere se je pripeljalo na sode piva in na pivske steklenice za \$426.575.97. V sled dohodkov, katere je dobila država Wisconsin in pa mestna vlada na alkoholnih pijačah, se je nekoliko znižal davek na posestva, katerega plačujejo sedaj v tem mesecu. — Če torej v letošnjem letu, 1936 popijemo za 31% več alkoholnih pijač, se bo lahko zopet znižal davek na posestva za približno \$1.900.000.

G. W. R.

SPOMINI O LETU 1935

Johnstown, Pa.

Novega leta dan je. Sedim in premišlujem, kaj sem bil deležen dobrega v pretečenem letu, katero se je pred par urami poslovilo od nas za večno. — Dovolite dragi čitatelji Amer. Slovenca, da vam povem par srečnih trenutkov, ki sem jih bil deležen v pretečenem letu in ki mi bodo še dolgo, kot svetle zvezde v mojem življenju, lepšale spomin. — Prvi, teh dni, ki so vredni da jih zabeležim, je bil dan, ko smo praznovali zmago katoliškega lista v Johnstownu. Ob tej priliki sem se osebno seznanil z g. urednikom Amerikanskega Slovenca, kateremu delam s svojimi dopisi sitnosti in težavami, ki mu bodo pripomogle

predčasno do sivih las (jaz jih imam že.) Drugi, teh veselih dni, je bil dan, ko je prevzvišeni ljubljanski nadškof dr. Gregorij Rožman obiskal našo nasebino. Takrat mi je bila čast pozdraviti visokega gosta in cerkvenega dostojanstvenika. — Dal Bog, da bi ameriški Slovenci imeli še kedaj srečo sprejeti in pozdraviti v svoji sredi tega dobrega vladika, kateri se je vsakemu pripil in priljubil, s katerim je prišel v dotiko. In, ker se te dni prevzvišeni poslavlja od Amerike, — ko boš ti dragi bralec to čital, bo že prevzvišeni nadškof daleč na visokem morju mogoče delil svoj zadnji blagoslov ameriškim rojakom, — prosimo Vsemogočnega naj mu da prijetno vožnjo v domovino in pa da bi nas ameriške izseljence ohranil v prijetnem spominu.

Oprostite, da sem se oddaljil od predmeta. Kakor pač vidite, me je spomin premagal. Vendar vam hočem takoj razodeči še par veselih dni, oziroma spominov na te dni. — Vesel sem bil kadar me je kateri dopisnikov prav pošteno oklestil v našem listu, še bolj pa, če sem prišel z dotično osebo osebno v stik in imel priliko ponuditi roko v pozdrav. Vdakovat sem v preteklem letu imel srečo osebno pozdraviti bridgevillsko prijateljico, katera pa mi je, kakor izgleda, dala brco ob koncu leta, ali da se bolje izrazimo, me je postavila med obrabljene metle, kjer naj čakam na bridki konec, ali pa sledim ugankam in zajcem, ki tečejo v hrib, kar pa jaz za svojo osebo nikdar ne verjamem, da sem z hriba doma. — Tudi Metropolitana ne smem pozabiti, ker mi je tudi on napravil nekaj veselih trenutkov, dasi mi je kaj hitro pokazal figo, češ, da se s takim ne splača prerekat, kot sem jaz.

Oprostite dragi clevelandski rojaki, ker se vam do danes nisem zahvalil, da ste mi pokazali tega gospoda. Četudi ni prišel javno, mi je pa pismeno sporočil, da je zdrav, da pa neče več se prerekat z menoj ker ima počitnice. Jako pаметen človek, ker če bi se z menoj prerekal po papirju, bi ne imel počitnic. Mar ni res tako? Nikar pa ne mislite dragi rojaki, da sem kak neustrašenec. Ko bi le vedeli, kako znam molčati, kadar mi draga žena poje levite. — Nadalje mi je prijatelj Metropolitčan sporočil, da gre flišat in naj se mu tudi jaz pridružim, če me ta špas veseli. Ni ne rečem, rib se ravno preveč ne bojim, posebno ne če so pečene in že na krožniku. Voda mi gre pa preveč na živce. Kjer pa ribe žive, je pa skoro gotovo tudi voda in v bližino vode ne grem rad, tudi za tri Metropolitčane ne. Imam pač gotov vzrok in če vas zanima, vam ga tukaj povem.

Bilo je nekega lepega dne v začetku pomladi, ko se začne topiti sneg in tako tudi led na mlakah in lužah odpusti okrog kraja, da je gugajoča plošča kaj vabljiva za vaško dečad, ki se igra brodarje. Takrat mi je bilo nekako 9 let. V bližini ni ravno bilo nobenega, zato sem kaj hitro podlegel izkušnjam. Dobim si dolgo palico in hajdi na ledeno ploščo, na kateri sem se vozil sem in tja. Ponosno sem se držal, kot bi bil najmanj kapitan kakega pomorskega parnika. Nekaj časa je šlo vse gladko v moje največje veselje. Skoro pa se je led naveličal moje razposajenosti in se je razpustil na več kosov, jaz pa, to se ve, sem bil kmalu do vratu v mrzli vodi. Za noge me je lovilo blato, od zgoraj so mi pa ledene plošče zapirale prsto pot. Končno se mi je po dokaj napornem trudu vendar posrečilo se rešiti iz obupnega položaja. Ko sem se skobacal na suho sem šele spoznal v kako mučnem položaju se nahajam. Moker ves kot žaba. Treba bi bilo suhe obleke, a če povem svojo nesrečo, bo pela palica, ki mi takrat ni bila kdo ve kako po volj in je še danes ne maram. Zato sem sklenil ostati zamaž, da se na meni posuši obleka. Zeblo me je z vsakim trenutkom bolj in končno sp mi začeli zobje tako glasno sklepetati, da je mati silila v kuhinjo. Izročila me je očetu, da iztolče prah iz mojih mokrih hlač. Z jokajočim glasom sem zagotavljal, da niso hlače prav nič prašne in naj me pustite, da jih vsaj slečem, a so bile vse prošnje zaman. Moral sem prejeti svoje zasluženno plačilo in šele potem sem dobil suho perilo in se preoblekel.

— Od tedaj imam velik strah pred vodo in to je tudi vzrok da nisem in ne bom šel flišat. V tem špasu bo imel Metropolitčan mir pred menoj in mu torej ne bom kvaril počitnic. Sporočil mi je tudi da se mu dopade in da bo še naprej ostal v samskem stanu. Povedal mi je tudi, da še vedno dovolj časa za žentitev in pa da pravi čas za ženiti je tako le, šest dni pred smrtjo. Rekel mi je pa tudi, da naj tega nikar ne povem svoji ženi. Tega seveda mi ni bilo treba praviti, ker zakonska žena se poslužuje neke še ne pisane postave, da odpira možovo pošto in prebere pisma. Tako je žena pol dne poprej vedela za to res dobro idejo. Zlomek je le to, ker sem jo slišal več kot 26 let prepozno, drugače bi bil Metropolitčan moj največji dobrotnik. Ne vem pa, če sem imel pred četrt stoletjem dovolj soli v glavi, da bi se bil ravnal po takih le naukih in nasvetih, ker je še danes precej prazna. Spoznal sem pa iz pisma g. Metropolitčana, da je precej hodil v šolo in da je visoko nad menoj. Je sicer ponobil dati svoj naslov, zato prosim naj mi oprostite, da sem tukaj omenil par odlomkov iz njegovega pisma. Ne vem pa, morda sva se že kedaj videla? — Tisti, ki veste kedo je, mu povejte, da če je pohajal v

visoke šole in če je nekaj nad 6 čevljev visok, naj se ne nikar ne boji, da bi ga prijel za ušesa, ker bi ih ne dosegel. — Vas pa dragi čitatelji prosim odpuščenja; ker se je moje poročilo tako zavleklo. To me resno skrbi, zato bom pa sedaj dal vsaj toliko časa mir, da se vam živei umirijo. — Bodite srčno pozdravljeni v prvem mesecu novega leta. Naj novo leto prinese napredka listu in vam, dragi čitatelji.

Math. K.

PISMO IZ DOMOVINE.

Škofja Loka, Slovenija

Cenjeno uredništvo. Prosim za malo prostora v vašem cenjenem listu Amerikanski Slovenec, da opišem vsaj nekaj najvažnejšega pri nas, kar bodo morda čitatelji lista z zanimanjem prebrali.

Najprej moram omeniti, da z velikanskim zanimanjem bemo poročila našega g. knožskofa, o njegovem potovanju in obiskovanju slovenskih nasebim po Ameriki, to je po krajih, po katerih je bil že eden ali drug izmed nas. Vse to bemo v našem dnevnem časopisu kamor gospod pošilja poročila. Iz teh poročil povzamemo, da se je Amerike že dobro privadil in se bo težko poslovil od vas.

Gotovo ste že brali v vašem listu, kako je naš mestni stražnik do smrti pretepel nekega cigana kvartopiveca. Cigani so namreč popivali v "Prajerci" na Spodnjem trgu in pri tem igrali karte, pri čemer jih je zasacil stražnik, češ, da so igrali prepovedane igre. V sled tega jih je odgnal v zapor, kjer jih je menda pretepal, posebno enega, da je moral iskati pozneje zdravniške pomoči. Zdravnik je temu izdal spričevalo o posledicah močnih udarcev. Ko je za to izvedel stražnik, je zopet šel v omenjeno gostilno, kjer so bili zbrani cigani in poklical ven cigana, katerega je oni dan najbolj pretepel. Začel je ponovno udrihati po njem s pendrekom in četudi ga je cigan, pa tudi drugi, ki so to videli, prosil naj odneha, je stražnik le še udrihal po ciganu. Dobil je kakih 20 udarcev, dokler ni nezavesten obležal na tleh in kmalu nato izdihnil. To so potrdile priče. Stražnika so seveda takoj razorožili in spravili v zapor. Te dni je bil pred ljubljanskim sodiščem obsojen na 6 let robije in trajno izgubo državljanških pravic; tudi policaj ne bo več mogel biti. — On ni bil domačin. Prišel je od drugih krajev v Škofjo Loko v službo.

Ni dolgo tega, ko so domači hlapci v bližnji okolici, iznenadili fanta, ki je prišel ponoči klicat domače dekle. Prijeli so ga, mu zvezali roke na hrbtu in obesili za omrežje pri oknu. Tako je moral revež dalje časa viseti ter si pri tem težko natrl roke v rami. Hlapci (Dalje na 3. strani.)

ZLATO MESTO IN TARZAN

(90)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Od zunaj je bilo zaslišati težko hojo in vrata so se naglo odprla. Štirje sužnji so prinesli nosila na katerih je ležal ubiti vojak in jih položili pred tron. "Je ta, ki te je hotel napasti?" vpraša kraljica Tarzana. "Ta je," odgovori Tarzan. — Kraljica se nato obrnita k Erotu in ga vprašala:

"Ali si ti že kedaj videl tega vojaka?" Erot je vstal ves blede in skoro tresoč se odvrnil: "To je samo navaden vojak, veličanstvo. Morda sem ga kedaj videl, a sem že na to pozabil." Kraljica se nato obrne k mlademu vitezu, ki je stal v bližini, če je on kedaj videl tega vojaka. "Večkrat," odgovori ta.

"Saj je bil član varnostne straže kraljeve palače," je dostavil vprašani vitez. "Morda pa veš, pod čigavo komando je poprej služil," je dalje vprašala kraljica. "Da, bil je pod poveljstvom mladega oficirja." "Kateroga?" vpraša Nemčica. "Erota," odgovori ta. — Tedaj se kraljica ježno obrne k Erotu.

"Čuješ, ti imaš pa silno kratak in slab spomin," reče vsa jezna kraljica nasproti Erotu, ki se je presenečenja in strahu ves tresel. Nato se je ozrl še enkrat v mrliča in dolgo gledal vanj. "Smrt ga je spremeniła," je nato odgovoril kraljič. "Poznal sem ga." "Lažnik nesramni!" ga je zaničljivo osinila Nemone.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kurzu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so povdružene spremembi kurza. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75 100 Din	Za \$ 5.00 pošiljite \$ 5.75
Za \$ 5.15 200 Din	Za \$ 10.00 pošiljite \$10.85
Za \$ 7.25 300 Din	Za \$ 15.00 pošiljite \$16.00
Za \$ 9.65 400 Din	Za \$ 25.00 pošiljite \$26.10
Za \$ 11.75 500 Din	Za \$ 40.00 pošiljite \$41.25
Za \$ 23.50 1000 Din	Za \$ 50.00 pošiljite \$51.50

Lira: Za \$9.25 100 lir; za \$44.00 500 lir in za \$87.50 1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

KLASJE IN PABERKI z evangelijske njive

P. Aleksander Urankar.

TRETJA NEDELJA V JANUARIJU

Kristus med svati na galilejski ženitnici. Pa še vino pravi pravlja svatom. Kako se neki sklada harmonika, ohcet, pa veselje svatovsko z resnobo Kristusove osebnosti, ki so o njem pisali zgodovinarji, da se nikdar še smejal ni? Ali pristoja velikemu Učitelju človeštva, da se z veseljaki pajdaši? Oskosrčnež bo zmajeval z glavo, človek z zdravim razumom bo dejal: Hotel je Kristus le pokazati, da njegov evangelij ne oznanja mračnjastvo in žalost, čeprav zahteva odpoved in zatajevanje. Toda od dobrot, ki ti jih je Bog v življenju dal, lahko človek uživaš.

Današnji evangelij je pravi jasen odgovor neručem, ki trdi, da katoliška Cerkev ni drugega, kakor mrtev kip na grobu človeške mizerije, ki vedno le žalost in bridkost oznanja. Kakor Kristus s svojim zgledom v današnjem evangeliju, tako je Cerkev njegova ustanova, vedno učila: Z veseljem služimo Gospodu, veselje je znamenje mirne vesti, mirna vest je znamenje božjega prijateljstva.

Kdo more reči, da vesolja ne more spraviti v sklad s pobožnostjo in življenjem po veri? Kdo more reči, da so bili svetniki, božji izvolčenci same "mirkočve", ki so potrili srca in po bešenih glav hodili po svetu.

Sveti Francišek iz Asiza je ob Kristusovi strani. Kako je bil ta božji Veselko hud na svoje soproto, če jih je dobil v slabi volji in čmernosti. Ponavadi je dejal: "Le ti, ki jih ima hudiček na vrvi, hodijo okrog povesene glave. — Božji služabniki morajo biti Gospodovi muzikanti, ki s svojim življenjem in lepim zgledom razveseljujejo Boga in ljudi."

Sveta Terezija, ustanovnica karmelitskega reda je ob Kristusovi strani. Zgodilo se je, da so v njenem samostanu sklenile sestre, da se bodo vzdržali vsega razveseljevanja, pa jim je na oster način navila struna: "Kam bi samostani naši prišli, če bi takak neumna načela obvladovala. Po naravi smo že dovolj neumni, ni treba, da bi sami sebe še bolj poneumnevali z dozdevno čednostjo."

Sveti Don Bosco je na Kristusovi strani, ki je bil tudi vedno vedre volje in je čmernost in

muhavost bičal kot osmi poglaviti greh.

In s temi svedoki Kristusovega evangelija veselja so se strinjali vsi drugi neštevilni prijatelji božji. Čemu torej toliko te "solzne", oziroma solzave zemške doline? Ali ne nalivamo le še več olja na ogenj bridkosti in tube človeškega življenja...?

Veselih ljudi je Bog vesel. Nikjer nam ni prepovedal, da bi se ne smeli veseliti življenja in vseh njegovih dobrot. Saj je napravil človeka za kralja veselstva, ne sužnja zemeljskih kapric, posinovil nas je s svojo milostjo, s posinovljenjem smo dobili pravico do božje dediščine. "Sodediči smo Kristusovi" kakor pravi sveti Pavel v enem svojih pismen do Galačanov. Čudna dediščina božja bi to bila, če smo bili ustvarjeni le prenapeti resnobi in bridkostim, čudni sodediči bi bili Kristusu, če bi mislili, da je v kislem obrazu, pet milij dolgem, svetost. Življenje je sicer težka butara, po Jobu težka bojna fronta, polna trdobe in solza, toda tudi to breme lahko z usmehom nosiš. z udanostjo Jobovo, ki je tudi za bridkost imel molitev zahvale: "Gospod je dal, Gospod je vzel, njegovo ime bodi česteno." Pomni: veselje je odznak poštenega srca. Se razume veselje, ki pozna eno štirih glavnih čednosti, zmernost. Zmernost je eden stožerov duhovnega življenja.

Veselih ljudi je pa tudi svet vesel. Eno glavnih propagandnih sredstev misijonstva Jezusovega je krščansko veselje, ki z žarki odkritega in radostnega srca razveseljuje svet. Tudi v duhovnem življenju velja: s kapljico medu vesolja več pridobiš kakor s sodom jesija čmernosti in odvratne strogosti. Koncem koncev tudi hoja za Kristusom ne more prinesiti pohvale božje, če ni vsak tvoj korak napravljen iz dobre volje in brez stroge prisiljenosti. Tudi če bi doprinesel še toliko dobrih del, nič ti ne pomaga, le vselega darovavca je svet vesel in vselega darovavca bo Bog nagradil.

Brat Veselko božji muzikant bo lažje zlezal skozi vrata večnosti kakor Jeremija Žalostnik, ki misli, da ima patent na božje srce, pa pozablja, da je vsa njegova popolnost le navlaka, ki ga na poti do Boga le ovira.

Soprega predsednika Roosevelta se poieg svojih mnogih opravil kot "first lady" obsežno bavi tudi s pisateljevanjem. Gornja slika jo kaže, ko je podpisala pogodbo z neko časniško družbo za dnevne članke v listih.

organom in vojaštvu v reški pokrajini bo zelo obširno in modernno urejeno. Največ škoda bodo trpeli pri tem spet trnovski posestniki, katerim bo zadan z odvzemom zemljišč ponoven velik udarec. Dovoljenja za odvzem niso oblasti nikogar vprašale. Lastniki smejo početje le od daleč opazovati in molčati.

Protislovenskemu časopisu

Opatija. — V naši okolici je bilo aretiranih več oseb, katere so obdolžili, da so v javnosti čitale slovenske in hrvaške časopise. Gre tu predvsem za časopise, ki jih je italijanska vlada dovolila iz Jugoslavije na podlagi posebnega dogovora, po katerem smejo tudi italijanski v Jugoslavijo. Zdi se pa, da opatijskim fašistom to ni prav pri srcu in skušajo preko vsega nadlegovati naše ljudi. Znašiš so, da ni dovoljeno čitanje teh časopisov "na javnem" in na podlagi tega izvršili gori omenjene aretacije.

Strah na Bazovici

Trst, dec. 1935. — V skladišču smodnika na Bazovici se je nekega dne v novembru pojavilo spet veliko razburjenje. Straže so ponoči bajje opazile neznanice, ki so nameravali nekaj materiala odnesti z skladišča. Alarmirana je bila vsa postojanka in v obrat so spravili celo strojne puške, a zasedovanje je bilo zaman. Zdi se da je vse to povzročil le prazen strah, katerega žrtev bi seveda postal spet naš človek, če bi jim slučajno prišel v pest.

Aretacija

Aretiran je bil Franc Tomšič iz Šembji. Pred dvemi leti je dobil policijsko nadzorstvo zaradi slovenskega časopisja. Vzrok aretacije ni znan.

Obsojen

Kot doznavamo je bil aretirani Baša postavljen pred pokrajinsko konfinacijsko komisijo, ki ga je obsodila na pet let konfinacije. Aretacijo so pristojne oblasti izvršile na podlagi ovadbe nekega domačina in nekega priseljence. Iz Podgraja je namreč več mladencev pobegnilo od doma in se s tem izognilo ekspediciji na abesinsko fronto. Bašo so bajje ovadili kot hujskaka, češ, da je nagovarjal fante naj pobegnejo čez mejo v Jugoslavijo.

Trgovca Delpin iz Gorice konfinirana

Brata trgovca Delpin, ki imata poleg velike trgovine še nekaj podružnic, sta bila v začetku decembra prijeta in aretirana. Postavljena sta bila pred konfinacijsko komisijo, ki jih je odgnala v Južno Italijo za nekaj let. Bila sta ova-

dena, da sta imela v zalogi velike količine moke, ki jo nista prijavila oblastem.

Poniževanje naše krvi

V Idriji so učenci 5. razreda ljudske šole zbrali nekaj zlata in ga poslali goriškemu pokrajinskemu tajniku fašistične stranke. Učitelj Giordani je dodal pismo, v katerem so se podpisali vsi učenci, ki so darovali zlato. Med njimi je tudi 11 letni Ivan Repulus, katerega oče je pred leti v konfinaciji na Liparskih otokih umrl.

Obsodba zaradi bega čez mejo

Zaradi bega čez mejo je bil pred goriškimi sodiščem obsodjen 24 letni Lojze Štakolič iz Kojsega na 4 mesece zapora in 2500 lir denarne kazni. Štakolič je bil moral k vojakom.

Nova tovarna

V Št. Petru na Krasu je bila otvorjena nova tovarna za obdelovanje lesa. Otvoritev je bila zelo svečana. Znano je, da je bilo v tem kraju takoj po vojni mnogo žag in lesnih tovarn, ki pa so druga za drugo propadle.

Vedno več policijskih spijonov med našim ljudstvom

Reka, 10. dec. 1935. — Med našim ljudstvom se opaža vedno več plačanih tajnih italijanskih policijskih agentov, ki kaj pridno služijo denar na račun naših ljudi. Zlasti po večjih krajih, kjer se nahaja delavstvo, kot na primer na Matuljih, v Bistrici, v Trnovem, Knežaku in drugod so v zadnjem času pomnožili to armado prav občutno. Naš človek mora poleg drugih vsakdanjih borb biti tudi to borbo in se skrbno paziti plačancev.

Zapri se ga

Pred božičem so odvedli v zapore gostilničarja Birso iz

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Birsov pri Rihemberku. Vzrok aretacije in zapora je prepovedana žganjekuha.

Sirom Jugoslavije

Oproščen

Pred mariborskim senatom se je zagovarjal 34 letni Franc Bogovič iz Križi, katerega je državno tožilstvo obdolžilo da je v Velikem kamnu z nožem zabodel Janeza Petana v prsa, ki je za zadobljeno poškodbo umrl. V preiskavi se je pa dokazalo, da je Bogovič storil svoje dejanje v silobranju in je bil oproščen vsake krivde.

Sneg dela ovire

V onem delu Bosne in Hercegovine ki pripada primorski banovini, je sredi meseca decembra zapadlo toliko snega, da je bil močno oviran ves promet, po nekod celo nemo-goč. Samoupravne oblasti so bile prisiljene poslati na ceste veliko število delavcev, da čimprej zopet omogočijo promet.

Ob roko

V Plancici se je pri podiranju drevja ponesrečil Jernej Sajovič. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer so mu morali zmečkano roko odrezati.

Jubilej šole

Na Reki nad Laškimi so pred kratkim praznovali 50 letnico tamonjske šole. Proslave se je udeležilo nad 200 vaščanov. V spomin te proslave je bilo obdarovanih z raznimi oblačili 120 revnejših otrok te šole.

Gorelo je

V zgodnji jutranji uri je nedavno izbruhnil ogenj pri posestniku Francu Napastu v Stražgoncih pri Cirkovcih, ki je do tal vpepelil obširno gospodarsko poslopje. Z velikim trudom se je posrečilo rešiti živino, medtem ko je ogenj uničil 17.000 kg sena in slame ter vse gospodarsko orodje.

Žrtev nepredvidnosti

Neki prodajalki v Celju je bilo pred kratkim ukradenih iz omare v njenem stanovanju 12 tisoč dinarjev gotovine. Za tatovi ni sledur.

PISMO IZ DOMOVINE

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ci bodo seveda dobili za svoje "junastvo" primerno plačilo na sodnji. Enako bo pa tudi fant iskal plačila od "vljudnih" hlapcev, za bolečine in zdravnika.

Tudi tukaj imamo zimo in z njo zimске praznike. Miklavž se je od nas že poslovil, pa nismo nič kaj veseli njegovega obiska, posebno ne otroci, ko pa tudi Miklavžu dela neprilike kriza. Prišel bo božič, predpust, velika noč, in spet bomo tam, kjer smo... Naše denarno vprašanje se je za nas rešilo tako, kot smo najmanj pričakovali. Kmetje so zmagali s svojimi dolgovi na celi črti; sedaj se oglašajo še drugi dolžniki, ki bi tudi radi plačevali svoje dolgove na način kot je določen za kmete, to je 6 do 12 in do 25 let. Kar pomeni, zlasti kot v zadnjem slučaju, kot nikdar. Čudno je dandanes reševanje dolgov, da tisti, ki je delal in štedil ter posojeval, nima nobene besede; pa če-

tudi se tu pa tam oglasi, njegov glas vtone v morju kričanja vsakovrstnih dolžnikov. Ze leta 1929 je časopisje poročalo, da bo treba dolgove brisati do gotove nižine in šele leta 1932 so zaščitili kmete. Tako so dali v štirih letih priliko dolžnikom, da so navallili na denarne zavode, kjer so si izposojevali, da so drugi komaj toliko sproti noči znosili. Mislili so si, če pojde pojde, na zgrubi tak ne bomo. Veljati bi moralo načelo, da kar je že v javnosti, bi ne moglo priti v poštev. — Sedaj smo mislili, da bomo gotovo nekaj dobili iz hranilnic, ker dolžniki bodo morali vseeno nekaj matega plačevati, a glej ga, hranilnice so druga za drugo pričele prositi za odlog plačila vlagateljem od 5 do 6 let in to že za dolgove ali denar vložen do letos, meseca novembra in nazaj, z obrestmi od 2% do 3%. Navaja se, da je to vsled pomankanja kredita. — Vse to sliši nekakemu prisilnem posojilu, kar se po ovinku tudi priznava, toda komu gre to posojilo?

Tudi pri nas smo imeli praznik varčevanja, toda pri tem se je povdarjalo, da varčevanje ni popolno, če se to, kar se je prištedilo ne nese v hranilnico. Toda, štedijo naj tisti, ki imajo lepe plače in penzi je. Mi nimamo nič za štediti, ker kar smo prištedili, imajo že tam. Pri tem mislimo tudi na ameriške prihranke. — Pravi-vo, svetovna kriza. Pri nas je le pri dolžnikih. Je sicer brezposelnost, ki je bila in bo, četudi se vsi dolgovi odpustijo in dobe dolžniki še nagrado po vrh, brezposelnim s tem ne bo pomagano. Bodo pa nabavili toliko več strojev, da bodo še več delavcev izpodrinili, tako v industriji, kot na kmetih.

Znajo nas farbati, pa koristilo jim ne bo mnogo. — Mnogi, ki so bili proti inflaciji, so sedaj za njo, ker si mislijo, če tudi je že vse izgubljeno, prišlo bi se na ta način do živega tistim, ki so spravili svoj denar na varno, ko so vedeli kaj prihaja. — Koliko je ameriškega denarja v tem prizadetega, gotovo več milijard. — Mnogi vsled tega vzdihujejo, nekateri pa preklinjajo, zakaj so prišli iz Amerike. Jeze se nad časopisje, ki je slikalo domovino kot bogato deželo bodočnosti.

Vendar ne smemo še obupati. Upajmo, da bodo žarki modrosti in pravice dosegli tudi naše postavodajalce in jih dovedli na druga pota, da bodo uvideli, da tako kot se dela z ljudskimi prihranki danes, ni pravično. — Srečno novo leto vsem našim Ločanom, kakor tudi naročnikom in bralcem Amerikanskega Slovenca.

Bivši Amerikaneec

NIKAR BITI SUZJNI NEPREBAVNOSTI Trinerjevo Grenko Vino vas reši tega

"Zahvaliti se Vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skozi leto dni sem trpel radi neprebavnosti — karoli sem povzil iz ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga povzil je moja želodčna silnost presila. Bilo je kot oprastile, kajnenje. Moja čreva sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vas zvesti, Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebavnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nezvočnosti, nemirnega spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pred obeda. V vsah lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE
Joseph Triner Company, Chicago

MOLITVENIKI,

ki jih ima v zalogi Knjigarna Amerikanski Slovenec.

RAZNE SLOVENSKE MOLITVENE KNJIGE

ki se rabijo pri skupnih cerkvenih, društvenih molitvah, kakor jih rabijo tudi posamezniki kot mašne knjige in za razne molitve, kot devetdnevnice in druge namene:

- BODI MOJ NASLEDNIK. Lepa v platno vezana knjiga z rudečo obrezo, ki kaže vzgled Jezusove. 75c
- KRUH ŽIVLJENJA. Lepo vezan molitvenik z rudečo obrezo vsebujoč molitve, ki se opravljajo pred sv. obhajilom. 85c
- MARIJA KRALJICA SRC. Lepo vezan molitvenik z rudečo obrezo. 75c
- VEČNA MOLITVE. Lepo vezan, z rudečo obrezo. To molitveno knjigo rabijo društva Krščanskih žena in mater, kakor tudi druga cerkvena društva za skupne molitvene ure. Stane...\$1.75
- VIR ŽIVLJENJA IN SVETOSTI. Lepo vezan z zlato obrezo, vsebujoč molitve, ki se opravljajo na čast Presv. Srcu Jezusovemu. \$1.50
- ZVEZA LJUBEZNI. V platno vezan z rudečo obrezo, vsebujoč pouk o češčenju Presv. Srca. 75c

HRVATSKI MOLITVENIKI

- MJESEC LISTOPAD. Platno vezane, rdeča obreza. 60c
- VRTIČ GOSPODNI. Bele koščene platnice, zlata obreza. \$1.25
- SLAVA BOGU. Fine usnjate vitirane platnice, zlata obreza. \$1.75
- UTJEHA STAROSTI. Fine usnjate platnice, zlata obreza. \$2.00
- VRTIČ GOSPODNI. Usnjate vitirane platnice, zlata obreza. \$1.75
- ZVONČEC NEBEŠKI. Fine usnjate platnice, zlata obreza. \$1.75

ANGLEŠKI MOLITVENIKI

- THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE. Usnje, zlata obreza. \$2.25
- Usnje, rdeča obreza. \$2.00
- COMMUNION PRAYERBOOKS. Trde platnice, zlata obreza. \$1.00
- DEVOUT CHILD. Bele platnice in črne platnice. 10c
- KEY OF HEAVEN. Fino usnje vitirane platnice, zlata obreza. \$1.60
- Koščene platnice z sliko, zlata obreza. \$1.25
- Usnje platnice, zlata obreza. \$1.00
- Platno vezane, zlata obreza. 75c
- LITTLE COMMUNICANTS PRAYERBOOK. Platno vezane. 45c
- LITTLE CATHOLIC CHILDS PRAYERBOOK. Koščene platnice, zlata obreza. \$2.00
- MANUAL OF DEVOTIONS. Usnje, zlata obreza. \$2.50
- MY GOD & MY ALL. Molitvenik za otroke. Zlata obreza. \$1.25
- VEST POCKET MANUAL. Usnje, zlata obreza. \$1.00
- WITH JEZUS. Usnje, vitirane platnice. Zlata obreza. \$1.00
- Koščene platnice z sliko. Zlata obreza. \$1.25
- YOUNG MANS' GUIDE. Usnje, vezano, rdeča obreza. \$2.00

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money Orderu in ga pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, : : Chicago, Illinois

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Jugoslovanski državljani ustreljeni na meji

Cerknica, 9. dec. — V ponedeljek zvečer dne 2. t. m. so italijanski obmejni stražniki ustrelili na meji Modec Franca, 22 let starega mladunca, doma iz Podcerkve pri Starem trgu. Modec je šel čez mejo, in sicer na konju. Ko je prišel do italijanskih obmejnih stražnikov, se je na njihov poziv ustavljal, kljub temu pa so ti streljali v njega in ga smrtno ranili. Bil je prepeljan v Trnovo, kjer je bil tudi pokopan. Mati ustreljenega je šla čez mejo, da bi videla še enkrat mrtvega sina, vendar pa so ji to italijanske oblasti zabranile in jo vrnile s prvim vlakom čez Rakek domov.

Stroge odredbe za kmečke stavbe

Goriški občinski svet, je na svoji poslednji seji sprejel nov stavbeni red za kmečke stavbe. Pravilnik je zelo rigorozen in velja za vsa nova poslopja, pa tudi za vsako na novo restavrirano hišo.

Predvsem določa, da se smejo nove stavbe zgraditi izključno z

dovoljenjem občin. oblasti. Za vselitve v novo hišo bo potrebno posebno podestavno dovoljenje. Vse stavbe morajo biti zgrajene s pročelji proti jugozapadu ali severovzhodu. Vsi prostori v hiši bodo morali biti neposredno osvetljeni in povsem ločeni drug od drugega. Poleg kuhinje bo morala imeti vsaka hiša vsaj še tri stanovanjske prostore. Če bodo hlevi pod isto streho, bodo morali biti strogo ločeni od stanovanjskih prostorov. Vsaka hiša bo morala biti preskrbljena z vodo. Voda v vodnjakih bo bakteriološko preiskana. Pravilnik vsebuje tudi celo vrsto strogih higijenskih določil.

Novo strelišče v Selih

Reka. — Reška pokrajina dobi novo veliko vojaško strelišče. Na trnovskih senošetih v "Selih" pod Grabovcem so začeli spomladi s pripravami za novo veliko in obširno strelišče. Dosedanje strelišče na sembijskem zemljišču v "Na ričah" najbrže ne odgovarja več popolnoma novim potrebam in namenom ter vedno večjim zahtevam. Novo strelišče, ki bo služilo vsem javnim

Vinko Gaberski:

"BREZ SLAVE"

1914 - 1918

Nazadnje sva dobila korporala Skretkega in podpraporščaka Ivanova midva s sodnikom — poročnikom v taborišču. Pravila sta nama, da so bili prvotno trije, da so se v metežu odkrhnil od svoje čete, ter se potem ob umiku osamljeni poskrili v gozdu. Tretji je bil baje znatno ranjen. Zlezli so v neko globel, kjer so čakali dogodkov. Pričakovali so, da ali Rusi zopet pridrve in jih vzamejo s seboj, ali pa da jih zajmejo Avstrijci. Čakali so dan za dnevom rešitve, a v tem je ranjeni tovariš umrl. Oba živa sta ga pustila nepokopanega v globeli, sama pa sta zlezla višje. Po noči sta hodila iz gozda na njive po kak sadež, ki sta ga surovega povžila. Tako so ju nekoč zasačili Avstrijci in ju prijeli.

Že takoj tam sta povedala svojo zgodbo, vendar jima nikdo ni verjel. Hudo so ju sumili, da sta vohuna in šlo jima je za kožo. Ker pa sta bila oba Ukrajinceva in dijaka, torej burna omladina, je bilo verjetno, da bi znala biti proti Rusom. Zato ni bilo nagle sodbe. Pro dolgi odisejaji sta pribredla oba k nam v Harth v taborišče, da bi jima v miru preiskali srce in obisti.

Tu se je motanje znova začelo. Sodniku se je smililo dvoje mladih življenj. Jaz sem najprej z vprašanji, s katerimi sem jima polagal odgovor na jezik, ugotovil, da sta oba narodna Ukrajinceva, ki jima bi ljubo bilo, da propade Rusija rajši danes nego jutri. Potem pa smo z združenimi močmi dognali, da bi se bila oba takoj udala Avstrijcem, a si nista upala na svetlo, ker sta se bala, da bi zašla med Ruse, katerih sta že davno do grla sita. Inteligentna fanta sta se pri spraševanju dobro držala. Ko je predsedujoči sodnik izjavil, da ne najde nikakega jedra za postopek, sem mladeniča po vojaških običajih opsoval — psovanje je namreč pri vojaštvu dobrota, ki si je smeš vedno v obili meri privoščiti — in ju pognal. Bila sta rešena. Tako lepo se menda nikdo nikogar ni pozdravljaj kakor sta ona mene po tistem.

VI.

BOLNIKI IN SIMULANTI

Kdo bi pač našel med onimi, ki so vojskovali za vojne, tistega, ki ni nikoli preskušal zdravniške vede! Morda jih je bilo kaj, ki so voljno prenašali križe in težave in se niso poskušali okoristiti s takimi boleznimi, ko tudi več zdravnik ne more dognati bistva in se sam toliko prepričati, da bi bolniku zabrusil očiček simulantstva. Morda, a kje so tisti? Jaz bi jih iskal med Nemci in Madjari, kajti oni bi bili pač morali biti idealni in pripravljene vse žrtvovati. Pa le niso bili taki vsi brez izjeme. Med njimi je bilo mnogo vztrajnih simulantov in tako trdno odločenih neborcev, da bi jih bili še nazarenci veselili. Jasno pa je, da njihovega odpora ne smemo primerjati z odporom Slovanov, Rumunov ali Italijanov. Kajti dočim bi na primer mi morali imeti najvišje načelo, da ne prisiljeni ničesar ne storimo v prid stari avstro-ogrski državi, so se tisti Nemci

in Madjari zavoljo bojazni za svoje življenje branili bojevati se, ter so se upirali zaradi splošne nevolje do naporov in trpljenja. A priznati moramo: Zlogolkih defetistov in kvarnih saboterjev je bilo med njimi od začetka razmeroma malo. Nekako po novem letu 1918 pa so tudi oni zadomili in so prehajali na stran tistih, ki niso nikoli imeli vere in upanja v državo. Leta 1918 po Vipavi je bilo že prav malo verujočih.

Tako se je stavba krhala in rušila, dokler ni pala. Kdor je drobec odnesel ali ga pa ni prispeval, je kriv poloma. Mala krivda je mala zaslug. Pa je vendar velika. Kajti kako bi bilo, če bi vsi premmogi mali krivci ne bili delali krivice? Imel sem tovariša Neumanna. Bil je inženir. Žid je bil, doma nekje z Morave, ali bival je na Dunaju, kjer je imel mlado rodbino. Če je bil kje spor in je bilo treba opredeliti se, je šel vedno na češko, če Čehov ni bilo, celo na slovansko stran. Bil je pošteni. Često sem razmišljal, kje je vzrok za njegovo slovansko čustvovanje, ko pa je žid z nemškimi imenom, ter mu slovanstvo na Dunaju ne more koristiti, pri vojaki pa seveda že celo ne. Z njim se je dalo govoriti o vsem, čisto vsem. Prav kakor z domačinom, rojakom, ki stremi v slovansko smer. Bila sva si pri četi prijatelja že prvi dan. Zaupala sva si vse svoje misli, ki so bile iste: rešiti se in po svoje zmagati.

Nekega jutra, stanovali smo takrat pri polku v kasarni, se moj prijatelj ni mogel geniti. Vekal je in je izjavil službojočemu podoficirju, da ne more s postelje, pa ne more. Kaj bi? Naložili so ga in ga nesli k zdravniku v ordinacijo. Ta si ga je pregledal in ga pretipal, ter ga je dal spraviti v bolnico. Hud, nepričakovano revmatizem. Že nekaj časa je baje čutil bolezen, pa se ni javil. Sedaj pa ne vzdrži več. Nalezti se revmatizma ni bilo težko, zlasti ko smo morali ob južnem vremenu delati telefonske zveze ter gaziti in vlačiti svoje sprave po snegu, da smo bili skoz in skoz mokri. Ko se je pa na večer vreme shladilo in smo lezli domov, smo bili vsi zmrzli. Obleka je bila na nas trda.

Obiskal sem tovariša v bolnici, kjer je ležal z eno samo mislijo: čim dalje, tem bolje. Pravil mi je, da je hudo. Ko sem potem jaz prišel za njim, da bi se rešil preganjanja in kazni pri polku, je še vedno trdil, da je hudo. Nekaj tednov je bilo treba, da si je toliko opomogel, da je šel na rekonvalescenco. Ko se je vrnil k polku se je zopet vežbal in učil. Zdi se mi, da je prezgodaj zbolel in prezgodaj okreval. Ko sva se srečala oktobra 1917 pri isti četi na Krasu, mi je priznal, da se je bil z boleznijo zakalkuliral. "Če bi se me ne bila lotila bolezen, bi bil danes oficir, a ne samo praporščak. Moj položaj bi bil dosti boljši." Glej ga no, jaz sem pa vendar le mislil, da je njegova bolezen bila poštena.

(Dalje)

Ne pozabite na kontestne volitve "Am. Slovenca". — Ali ste vi že volili?

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katero ima v zalogi naša knjigarna:

- AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mlademu inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana 80c
- BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana 60c
- BLAD IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c
- BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Čemazar. Brošura z 142 strani 50c
- CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c
- ČETREK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c
- ČIGAVA SI?, spisal Slavko Slavec. Nova knjiga, broširana, 162 str. Povest iz sodobnega slovanskega življenja in vse skozi zanimiva 65c
- CRVICE, spisal Fran Ksaver Meško. Trdo vezana knjiga z 160 strani 75c
- DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Cela povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži prej, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj \$3.00
- DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c
- ENA BOŽIJIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja \$1.00
- FABIJOLA, po kardinalu Weismannu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c
- FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vro zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finžgarjevega peresa \$1.50
- FURIJ, novela iz življenja mladeniča, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
- GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice. Povest iz švedskega življenja, ki slika socialne razmere. Trdovezana knjiga 239 strani \$1.25
- GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj \$1.50
- GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 40c
- GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebskega življenja. Brošura z 270 strani \$1.00
- GOZDARJEV SIN. X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovanskega življenja 35c
- GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani \$1.25
- IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najboljše slovanske povesti. Prvamezni del stane \$2.50, oba skupaj \$5.00
- IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga \$1.50
- IZDAJAVEC, spisal F. V. Stenienik. Vro interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovanska mladina. Brošura 130 strani 50c
- IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c
- IZ MODERNEGA SVETA. Roman spisal F. S. Finžgar, trdo vezana knjiga z 280 str. \$1.60
- IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer, Brošura z 410 strani \$1.50
- IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c
- IZGUBLJENI SVET. Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani 75c
- JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino 30c
- JERNAČ ZMAGOVAČ IN MED PLAZOVI, dve povesti v eni knjigi. Trdovezana 178 strani. Obe jako zanimive \$1.00
- JUNAKINJA IZ ŠTAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čita-jo vsled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah I. in 2. del in staneta oba skupaj \$1.50
- JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 30b strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti prikljubljena \$1.00
- JURČIČEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovanskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in naslikal, kakor ravno nepoznani Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 10 zvezkov, vsak po \$1.00

V vsakem zvezku so sledeče povesti:

1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovanskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja.
2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihoplet. — Urban Smukova ženitev. — Klošterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.
3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper.
4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetškega cesarja. — Med dvema stoloma.
6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer.
7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajin. — Pravda med bratoma.
8. zvezek: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Teletja pečena. — Šest parov klobas. — Po tabaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pakja Spomini starega Slovenceva.
9. zvezek: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci.
10. zvezek: Slovski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ruski grobokopi.

Stara Rusija je bila taka ali taka, ampak vsaj neka Rusija je bila. Danes Rusije ni več, saj je izginilo celo ime. Lahko bi se bilo marsikaj zboljšalo po razumnih reformah, pa bi se bila vsaj država ohranila, danes ni več države, zato tudi reforme nemogoče, ker je ogromna država postala poskusni kunc za razne utopiste in prave zverine, dasi imajo usta, polna svobode.

Pokopana je bila stara Rusija pri "miru" v Brest Litovskem. Kdo je zastopal — Rusija, ko je še bila? Bil je Goff — Jud, Kamenov — Jud, pozneje sam Trozky — Jud. Grof Czernin omenja, da se drugi "delegati" niti ganiti niso upali, ker le Jud je imel besedo. In tako je do danes. Naši zapeljivi delavci, kateri so vzhitni nad razrednim vladanjem "delavcev in kmetov," so navadni naivneži, katerim zadostuje beseda, da je na "vladi" proletariat, saj ta proletariat nima besede, pač pa ima edino besedo vrlo zvi ti — Jud.

Še drugi dogodek pri tistih pogajanjih v Brestu Litovskem je jako značilen, kako zna delati — Jud.

Med Ukrajinci in "Moskoviti" je hudo nasprotje že od nekdaj, dasi so "Moskoviti" le tja priseljeni Ukrajinci. Kaj boš, saj smo se tudi Korošci in Kranjci včasih pisano gledali. Ko so se začele obravnave radi miru, je bila Ukrajina v območju centralnih vlad, in na pogajanja so bili povabljeni tudi Ukrajinci, ki so tedaj imeli svojo "Narodno Rado,"

in takoj sta se pojavila dva

— Ukrajinceva, ki sta baje za stopala — ljudstvo, ker delavski in kmetijski sovjeti so jih poslali tja, toraj morata ta dva odposlanca biti pripuščena k obravnavam. Ali so jih res izvolili kaki — sovjeti? Kaj še? V Ukrajini sploh ni bilo nobenih sovjetov, ampak v Kiev je stopilo skupaj nekaj — Judov, in ti so izvolili (?) ta dva zastopnika — Ukrajinceva. Tako — znajo ti Judi.

Šele pozneje, ko se je bolj ševizem polastil tudi Moskve, je prišla tudi Ukrajina pod območje raznih "sovjetov," v resnici zopet nekaj prebrisanih — Judov, in tako je do danes. Jud je vse pomandral, da je ostal pač — Jud, delavcem pa trosi še danes pesek v oči.

Fanatizem.

O Masaryku je izšla posebna knjiga tudi v angleškem jeziku. Nekdo je to knjigo pravilno ocenil, ker kaže Masaryka v zmoti in tudi na povratku, toraj kaže ves Masarykov "Werdegang", kar je zanimivo za vsakega psihologa, razveseljivo tudi za vsakega idealista ker vsak privrženec idealističnega naziranja bo vesel, ako tak mož prihaja iz raznih zmot na polje pravilnega naziranja sveta in življenja. Masaryk kot politik gor ali dol. Mnogi Slovaki z Masarykom kot politikom niso zadovoljni, to je znano. Ampak če kdo napada Masaryka in tudi ocenjevalca knjige o Masarykovem povratku, ker se kot Slovaki ne strinja z Masarykovo politiko, je to znamenje grdega političnega fanatizma. Jaz sem večkrat naletel pred vojsko na slovaške inteligente, ko so bili tako zagriženi mažaroni, da so naši nemškutarji pred njimi pravi svetniki. Nemškutarija je pleve, ki se ne da lahko zafreti, mažaronstvo med Slovaki še manj.

Kampanja "Am. Slovenca" za njegovo 45-letnico je v teku, ali ste mu že pridobili kakega novega naročnika?

Zbirka povestnih knjig

TA ZBIRKA TVORI ZELO ZANIMIVE POVESTI.

- ČAROVNICA S STAREGA GRADA, povest iz srednjega veka 40c
- CIGANOVA OSVETA, povest 35c
- DEVICA ORLEANSKA, slika iz pretklih časov 35c
- ELIZABETA, hči sibirskega jetnika 35c
- FRAN BARON TRENK, vodja hrvaških pandurov 35c
- FRA DIAVOLO, povest iz roparskega življenja 40c
- HEDVIKA, banditova nevesta 35c
- KRVNA OSVETA, povest 25c
- MATERINA GRTEV, pripovedka iz Dalmacije 75c
- MRTVI GOSTAČ, povest 35c
- MUSOLINO, ropar iz Kalabrije 35c
- POŽIGALEC, zanimiva povest 35c
- RINALDO RINALDINI, zanimiva roparska povest 45c
- STRIC TOMOVA KOČA, povest iz suženjskega življenja 65c
- TURKI PRED DUNAJEM, zgodovinska povest 45c
- VELIKI VSEVEDEŽ, zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti 60c
- ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA, zgodovinska novela 65c
- ZLATARJEVO ZLATO, zgodovinska povest 85c
- ZMAJ IZ BOSNE, povest iz bosanske zgodovine 75c

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepší vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS